

Pētījums “Zaļo industriālo zonu (ZIZ) potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā”

Apvienotā klimata, enerģētikas un vides
koordinācijas darba grupas sanāksme

03.09.2025.

01

Pētījuma mērķis un sagaidāmie rezultāti

Pētījuma mērķis un galvenie uzdevumi

Mērķis

Pētījuma mērķis:

Veicināt zaļo industriālo teritoriju attīstību Zemgalē, apzināt un noteikt zaļā sertifikāta ieviešanas perspektīvas, izpildot ilgtspējīgas klimatneitralitātes politikas nosacījumus.

Darba uzdevumi

Mērķis ietver šādus uzdevumus:

1. Analizēt esošo situāciju:

- analizēt un apkopot esošo informāciju saistībā ar zaļo industriālo teritoriju attīstību Zemgalē, Latvijā un ES;
- apkopot un analizēt informāciju un statistiku par ZPR esošajām un plānotajām ZIZ un teritorijām;
- izvērtēt ZPR esošo un plānoto ZIZ iespējamo atbilstību potenciālajam zaļajam sertifikātam saskaņā ar GIA projektā izveidotā standarta kritērijiem;
- kartēt ZPR esošās un plānotās ZIZ teritorijas.

2. Sagatavot secinājumus par situāciju ar ZIZ un priekšlikumus par galvenajiem nepieciešamajiem uzlabojumiem ZPR Attīstības programmā 2021-2027, ZPR Attīstības stratēģijā 2030, kā arī nacionālā līmeņa normatīvajos aktos.

3. Apzināt, kurās ZIZ jau ir iegūts kāds no sertifikātiem, kā arī to, vai kādai ZIZ ir plānots sertifikātu iegūt un kādu.

4. Sagatavot salīdzinošu statistisku informatīvu materiālu par ZIZ stāvokli Latvijas plānošanas reģionos.

Pakalpojuma rezultāti

Pētījuma termiņi:

1. redakcija ne vēlāk kā līdz 2025. gada 20. oktobrim
- Gala redakcija ne vēlāk kā līdz 2025. gada 10. decembrim
- Pētījuma rezultātu prezentācija ZPR Attīstības padomei.

Pētījuma tvērumš

Pētījuma teritorija:

1. Jelgavas valstspilsēta,
2. Dobeles novads,
3. Bauskas novads,
4. Jelgavas novads,
5. Aizkraukles novads,
6. Jēkabpils novads.

Pētījuma mērķauditorija:

- Zemgales plānošanas reģions,
- Zemgales plānošanas reģiona pašvaldības (Jelgavas valstspilsēta, Dobeles novads, Bauskas novads, Jelgavas novads, Aizkraukles novads, Jēkabpils novads) un to speciālisti,
- tematiski saistītās valsts institūcijas (VARAM, KEM, EM u.c.),
- Zemgales uzņēmēji un potenciālie investori.

02

**Sākotnējie
secinājumi un
jautājumi
diskusijai**

Identificētās ZIZ mērķu kategorijas ES un Latvijas līmenī

01

Klimats un vide:

- SEG emisiju samazināšana
- AER un energoefektivitāte
- Bioloģiskās daudzveidības atjaunošana
- Piesārņojuma samazināšana
- Dabas kapitāla ilgtspējīga izmantošana

02

Rūpniecība un inovācijas:

- Dekarbonizācijas tehnoloģiju attīstība
- Tīras enerģijas, ūdeņraža un digitālās jomas inovācijas
- Jaunu piegāžu ķēžu izveide
- Atbalsts nozīmīgu rūpniecības nozaru konkurētspējai

03

Aprites ekonomika:

- Resursu izmantošanas efektivitāte
- Atkritumu samazināšana, pārstrāde un atkārtota izmantošana
- Ilgtspējīga produktu dizaina un patēriņa veicināšana
- Otrreizējo izejvielu tirgus attīstība.

04

Pielāgošanās klimata pārmaiņām:

- Dabas risku vadība
- Infrastruktūras noturības palielināšana
- Dabas risinājumu izmantošana risku vadībā
- Veselības un pārtikas drošības risku samazināšana

05

Transports un mobilitāte:

- Transporta emisiju samazināšana
- Pāreja uz elektrisko un ūdeņraža transportu
- Sabiedriskā transporta un dzelzceļa lomas palielināšana
- Alternatīvo degvielu infrastruktūras izbūve

Avoti:

01: Eiropas Zaļais kurss; Fit for 55 pakete; ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2030; Nulles piesārņojuma rīcības plāns; **02:** ES rūpniecības politika; Net Zero Industry Act; Eiropas inovāciju padome; **03:** Aprites ekonomikas rīcības plāns (2020); Eiropas Zaļais kurss; **04:** ES pielāgošanās klimata pārmaiņām stratēģija; Nacionālie pielāgošanas plāni un stratēģijas; **05:** Ilgtspējas un viedas mobilitātes stratēģija (2020); Fit for 55.

Sākotnējie secinājumi par ZPR attīstības plānošanas dokumentu atbilstību ES līmeņa ZIZ mērķu kategorijām

01

ZPR attīstības plānošanas dokumentos kopumā kvalitatīvi pārnesti principi no ES un nacionālā līmeņa

- Attīstības programmas prioritāte P5 «Klimata pārmaiņas, vide un aprītes ekonomika», aptver lielāko daļu no ES līmeņa stratēģiskajiem uzstādījumiem, kā arī ar to saistītie indikatori nostiprina «zaļo principu ievērošanu».
- Pozitīvi vērtējams izdarītais darbs pie industriālo teritoriju kartēšanas un it īpaši – iniciatīva par ZIZ pilotteritoriju, kas var kalpot kā «enkura projekts», uz kā balstīt tālāku ZIZ attīstību ZPR teritorijā.

02

Vienīgā mērķu kategorija, kurā būtu vēlams veikt papildinošas darbības, ir «Rūpniecība un inovācija»

- Nepieciešams skaidrāk definēt un identificēt potenciālo materiālu/ enerģijas apmaiņu jeb industriālās simbiozes potenciālu ZPR teritorijā esošajās industriālajās teritorijās. Piemēram, nodrošinot platformu, kur uzņēmumi var ievadīt datus par saviem blakusproduktiem (siltumu, ūdeni u.c.), vai izpētīt iespējas veidot kopējas ūdens attīrīšanas/ atkritumu pārstrādes/ enerģijas ieguves sistēmas.
- 2024.g. ES līmenī ir pieņemts *Net-Zero Industry Act*, kas aicina veidot *Net Zero Acceleration Valleys* konceptu – vairāku industriju sadarbību ģeogrāfiskā tuvumā, lai veidotu klimatneitrālu ražošanas procesu reģionālā un nacionālā līmenī.

03

Zaļais industriālais sertifikāts kā potenciāls rīks investoru un finansējuma piesaistei

- ZIZ sertifikāts, tā kritēriji un rādītāji piedāvā nākamās detalizācijas pakāpes vadlīnijas par gaidām attiecībā uz ZIZ attīstību, t.sk. no potenciālo investoru puses.
- Nepieciešama jau zināmo industriālo teritoriju izvērtēšana pret sertifikācijas kritērijiem.
- ZIZ sertifikāts jau tuvākajos gados var kļūt par būtisku priekšrocību ES finansējuma piesaistē, piemēram, kontekstā ar *Net-Zero Industry Act* «*Acceleration valleys*» konceptu, jo šādām teritorijām var tikt piemērota augstāka prioritāte.

Avoti:

Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2021-2027; Zemgales industriālo teritoriju attīstības plāns: Rīcības un aktivitātes; [The Net-Zero Industry Act: Making the EU the home of clean technologies manufacturing and green jobs](#)

© 2025 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Document Classification: KPMG Public

7

Pašreizējie un turpmākie soļi

1. Ir izskatīta pamatinformācija par ZPR Industriālo teritoriju attīstības plāna teritorijām un atlasītas aptuveni piecas teritorijas ar potenciālu atbilstību ZIZ kritērijiem
2. Tiek apkopota papildus informācija par atlasītajām teritorijām atbilstoši GIA projekta materiāliem (industriālo teritoriju analīzes jautājumiem, kā arī sertifikāta kritērijiem un rādītājiem)
3. Tiks sagatavots padziļināts apraksts par Kaigu purva pilotteritoriju

Jautājumi diskusijai

1. Vai piekrītat, ka viens no galvenajiem izaicinājumiem straujākai zaļo industriālo zonu attīstībai ir industriālās simbiozes/ sadarbības veidošana?
2. Vai zināt kādus industriālās simbiozes/ sadarbības labos piemērus Latvijā vai savā pašvaldībā?
3. Kuri no citiem mērķiem (klimats un vide, aprites ekonomika, pielāgošanās klimata pārmaiņām, transports un mobilitāte) ir visgrūtāk izpildāmi?
4. Citi jautājumi un ieteikumi?

Paldies!

Kristaps Kovalevskis

KPMG Vecākais projektu vadītājs

Stratēģijas un biznesa procesu konsultācijas

E: kkovalevskis@kpmg.com

T: +371 28447273

Šajā dokumentā apkopotā informācija ir vispārīga un nav paredzēta kādas konkrētas fiziskas vai juridiskas personas situācijas apskatam. Lai arī mūsu mērķis ir sniegt precīzu un savlaicīgu informāciju, nav iespējams garantēt, ka informācijas saņemšanas brīdī tā vēl arvien būs precīza vai ka tā būs precīza nākotnē. Nevienam savā rīcībā nevajadzētu paļauties uz šo informāciju bez atbilstošas profesionālas konsultācijas, rūpīgi izpētot konkrēto situāciju.

KPMG nosaukums un logo ir preču zīmes, kuras KPMG globālās organizācijas neatkarīgās dalībfirmas izmanto saskaņā ar licences noteikumiem.

© 2025 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirma. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumenta klasifikācija: KPMG Publisks